

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2021. GODINE**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

svibanj 2022.

* Nacrt prijedloga godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godine usvojen je na 118. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 12. svibnja 2022. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKA KRETANJA U 2021. GODINI

Domaće gospodarstvo uspješno se prilagodilo uvjetima koje donosi suživot s epidemijom koronavirusa, što je vidljivo iz snažnog oporavka gospodarske aktivnosti tijekom 2021. godine, u kojoj je ostvaren povijesno najviši **realni rast bruto domaćeg proizvoda od 10,2%**. U 2021. godini zabilježen je rast prometa u **trgovini na malo**, uslijed povoljnih kretanja na tržištu rada, oporavka pouzdanja potrošača i rasta turističkih noćenja. Povoljna epidemiološka situacija tijekom ljetnih mjeseci, u kombinaciji s kvalitetnom pripremom turističke sezone, doveli su do turističkih rezultata iznad svih očekivanja. U 2021. godini ostvaren je rast turističkih noćenja u komercijalnom smještaju od 72,1% na međugodišnjoj razini, što je na razini 76,9% noćenja ostvarenih u rekordnoj 2019. godini. Nadalje, zabilježen je rast **industrijske proizvodnje** kao i nastavak rasta **aktivnosti u građevinskom sektoru** započet još 2016. godine te je u 2021. zabilježeno snažno ubrzanje rasta u odnosu na prethodnu godinu. Podaci upućuju i na nastavak snažnog oporavka na tržištu rada u 2021. godini, budući da je zabilježen je pad broja nezaposlenih registriranih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, uz istovremeni rast broja osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. **Prosječna inflacija potrošačkih cijena** je značajno ubrzala u 2021. godini te je iznosila 2,6%. Nastavljen je i trend **visoke likvidnosti financijskog sustava** uz daljnji rasta kreditne aktivnosti.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	2020.	2021.	2021.			
			I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	-8,1	10,2	-0,6	16,4	15,1	9,7
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	0,1	2,6	0,4	2,1	3,0	4,7
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno	-5,8	12,1	5,8	19,2	15,3	7,7
Industrijska proizvodnja, % promjena	-3,4	6,7	5,6	13,7	4,0	4,0
Indeks obujma građevinskih radova, % promjena	3,8	9,4	8,4	15,5	8,2	5,9
Noćenja turista, % promjena	-55,3	72,1	-40,9	129,2	66,3	209,7
Stopa registrirane nezaposlenosti (%)	8,9	8,0	9,5	8,1	7,1	7,3
Izvoz roba, % promjena (HRK)	-0,7	28,2	11,4	46,8	21,2	34,7
Uvoz roba, % promjena (HRK)	-6,9	23,5	5,0	36,8	25,6	28,8
Prosječni tečaj EUR/HRK	7,53	7,52	7,57	7,53	7,49	7,51
Inozemni dug (mil. EUR)	40.074	44.610	43.517	44.246	44.305	44.610
Plasmani, % promjena ¹	3,9	3,9	2,3	3,8	4,1	3,9

¹ Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države), na temelju transakcija.

Nakon blagog međugodišnjeg pada realnog BDP-a od 0,6% u prvom tromjesečju 2021., u drugom tromjesečju zabilježen je povijesno najviši međugodišnji rast od 16,4%. U naredna dva tromjesečja došlo je do usporavanja realnog rasta BDP-a te je on iznosio 15,1% u trećem te 9,7% u četvrtom tromjesečju. Opisana kretanja rezultirala su realnim rastom BDP-a od 10,2% u 2021. godini. I **domaća i neto inozemna potražnja** su snažno pozitivno pridonijele kretanju realnog BDP-a u 2021. (s +8,3% te +6,8 postotnih bodova), dok je negativan doprinos kretanju BDP-a došao od **promjene zaliha** (-4,9 postotnih bodova), s obzirom na snažno smanjenje zaliha tijekom trećeg tromjesečja i vrhunca turističke sezone. Gledajući pojedinačne komponente s rashodne strane, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u 2021. godini došao je od **izvoza roba i usluga**, koji se realno povećao za 33,3%. Rastu realnog BDP-a pridonijeli su i **potrošnja kućanstava**, koja se realno povećala za 10,0%, **bruto investicije u fiksni kapital** koje su se realno povećale za 7,6 te **državna potrošnja** koja je realno veća za 3,1%. Negativan doprinos rastu BDP-a stigao je od međugodišnjeg rasta **uvoza roba i usluga** od 14,7%.

Obračun BDP-a s proizvodne strane pokazuje da je u 2021. godini zabilježeno **povećanje bruto dodane vrijednosti od 8,9%**. Pritom je **najveći pozitivan doprinos kretanju bruto dodane vrijednosti stigao od rasta bruto dodane vrijednosti u trgovini, prijevozu i turizmu** te u manjoj mjeri od industrije, stručnih, znanstvenih, tehničkih i pomoćnih usluga te građevinarstva. S druge strane, jedino je poslovanje nekretninama negativno pridonijelo rastu.

Povoljna gospodarska kretanja tijekom 2021. godine odrazila su se pozitivno i na tržište rada. **Broj registriranih nezaposlenih** kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prosječno je iznosio 136,8 tisuća, što predstavlja smanjenje od 9,3% u usporedbi s 2020. godinom. Prosječna **administrativna stopa nezaposlenosti** iznosila je 8,0% u 2021. godini, što je za 0,9 postotnih bodova niže nego u 2020. Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokazuju međugodišnji rast **broja osiguranika** od 2,2% u 2021.

Prosječna mjesečna **bruto plaća** u 2021. godini iznosila je 9.599 HRK te je nominalno veća za 4,2%, a realno 1,6% u odnosu na 2020. Prosječna mjesečna **neto plaća** u 2021. iznosila je 7.129 HRK, bilježeći nominalni rast od 5,4% te realni rast od 2,7% u odnosu na 2020. godinu.

Inflacija, mjerena indeksom potrošačkih cijena, tijekom 2021. godine zabilježila je prosječnu razinu od 2,6%, što predstavlja značajno ubrzavanje u odnosu na 0,1% zabilježenih u 2020. Pritom je u smjeru snažnog međugodišnjeg ubrzavanja rasta potrošačkih cijena najjače djelovao rast cijena energije, koje su zabilježile međugodišnji rast od 7,2%, čemu je najviše pridonijelo povećanje cijena goriva za osobna prijevozna sredstva (+16,8%). Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključi energija, u 2021. se bilježi međugodišnji rast preostalih komponenti od 1,7%.

Visoka **likvidnost financijskog sustava** u uvjetima niskih kamatnih stopa nastavljena je i u 2021. godini, uz daljnji rast kreditne aktivnosti banaka. Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim

države) na temelju transakcija (isključujući učinke tečajnih i cjenovnih prilagodbi te otpisa) ostvarili su rast od 3,9% u 2021. Pritom su plasmani poduzećima zabilježili rast od 2,3%, dok je rast plasmana stanovništvu iznosio 4,5%.

Prema preliminarnim podacima, u 2021. godini, osmu godinu zaredom, zabilježen je **pozitivan saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja** u iznosu od 3,3 milijarde eura, odnosno 5,8% BDP-a. U usporedbi s 2020. godinom, bilježi se značajno povećanje pozitivnog salda, u iznosu od 2,3 milijarde eura. Najveći pozitivan doprinos navedenom poboljšanju pozitivnog salda ostvaren je povećanjem pozitivnog salda na računu usluga, prvenstveno kao posljedica rasta prihoda od turističkih usluga. Pozitivan doprinos stigao je i od povećanja pozitivnog salda na računu sekundarnog dohotka. Povećanje negativnog salda na računu roba i smanjenje pozitivnog salda na računu primarnog dohotka dali su negativan doprinos kretanju salda bilance plaćanja. Na kapitalnom računu također je u 2021. godini zabilježeno povećanje pozitivnog salda u odnosu na 2020. godinu. Istovremeno, na **financijskom računu bilance plaćanja** zabilježen je neto odljev kapitala, odnosno smanjenje neto inozemnih obveza domaćih sektora za 2,5 milijardi eura.

Krajem 2021. godine **bruto inozemni dug** iznosio je 44,6 milijardi eura, odnosno 77,9% BDP-a. U usporedbi s 2020. bruto inozemni dug je povećan za 4,5 milijardi eura, dok je udio duga u BDP-u niži za 1,9 postotnih bodova, uslijed povijesnog rasta BDP-a. Međugodišnjem rastu bruto inozemnog duga najviše je pridonijelo povećanje duga središnje banke i opće države.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u 2021. godini utjecala su pozitivna kretanja u gospodarstvu, cjelogodišnji fiskalni učinci provedenog poreznog rasterećenja u 2020. te učinci poreznih izmjena koji su stupili na snagu od 1. siječnja 2021., a odnose se na porezne izmjene u okviru sustava poreza na dobit, poreza na dohodak, poreza na dodanu vrijednost te trošarinskih propisa.

Od 1. siječnja 2021. stopa poreza na dobit za sve poduzetnike koji imaju promet do 7,5 milijuna kuna smanjena je s 12% na 10%, dok su u sustavu poreza na dohodak snižene stope poreza na dohodak s 36% na 30% te s 24% na 20%. Kod poreza na dodanu vrijednost od 1. srpnja 2021. ukida se oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara male vrijednosti. Značajan učinak na prihode proračuna imaju i sredstva iz EU fondova, ponajprije iz Višegodišnjeg financijskog okvira 2014. - 2020., ali i iz nove financijske perspektive u dijelu koji se odnosi na instrument REACT – EU vezano za očuvanje radnih mjesta.

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2021. godini ostvareni su u iznosu od **154,1 milijardu kuna, što je 0,3% više od plana, dok su u usporedbi s prethodnom godinom povećani za 17,1%.**

Tablica 2. Prihodi državnog proračuna u 2020. i 2021. godini

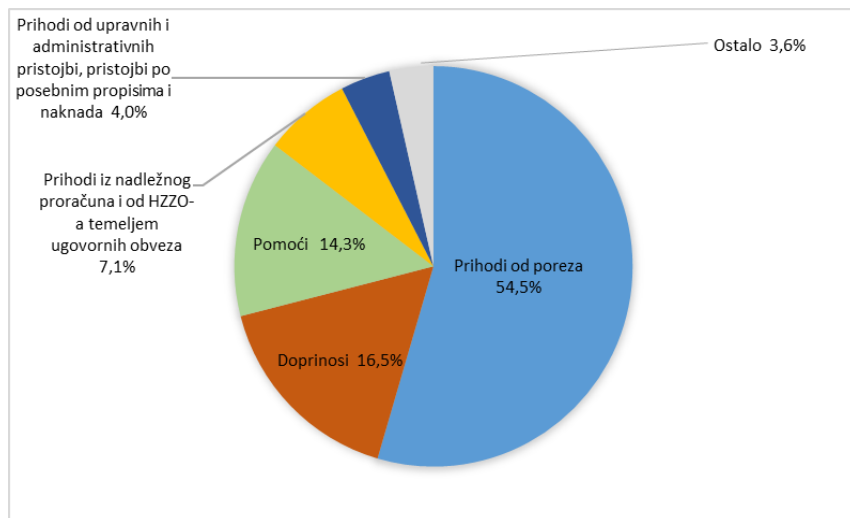
(u kunama)	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Indeks 2021/2020	Indeks 2021/plan 2021
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	131.578.459.371	153.618.977.334	154.063.614.154	117,1	100,3
6 PRIHODI POSLOVANJA	131.048.124.894	152.850.090.297	153.390.130.546	117,0	100,4
Prihodi od poreza	73.148.241.544	82.205.706.969	83.651.787.803	114,4	101,8
od čega:					
Porez na dobit	9.306.092.983	7.894.603.338	7.915.094.959	85,1	100,3
Porez na dodanu vrijednost	47.205.027.484	56.013.986.860	57.098.881.792	121,0	101,9
Posebni porezi i trošarine	14.536.501.071	16.048.903.177	16.343.798.516	112,4	101,8
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	367.303.169	414.288.428	435.406.906	118,5	105,1
Doprinosi	22.760.613.524	24.806.549.754	25.249.664.361	110,9	101,8
Pomoći	18.193.028.827	24.189.529.146	22.009.288.996	121,0	91,0
Prihodi od imovine	3.025.282.007	2.891.319.864	3.083.578.591	101,9	106,6
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.870.769.754	6.181.956.107	6.185.237.153	159,8	100,1
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.245.676.527	1.534.696.621	1.574.492.818	126,4	102,6
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	8.178.516.736	10.285.817.927	10.821.188.378		105,2
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	625.995.975	754.513.909	814.892.445	130,2	108,0
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	530.334.477	768.887.037	673.483.609	127,0	87,6

Prihodi poslovanja u 2021. godini ostvareni su u iznosu od **153,4 milijarde kuna i čine 99,6% ukupnih prihoda državnog proračuna.** Međugodišnji rast prihoda poslovanja iznosi 17%. Njihova najznačajnija kategorija su porezni prihodi koji bilježe povećanje od 14,4% u odnosu na 2020. godinu. Porezni prihodi čine 54,5% prihoda poslovanja, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 16,5%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od administrativnih pristojbi i prihode po posebnim propisima, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

Porezni prihodi tijekom 2021. godine prikupljeni su u iznosu od 83,7 milijardi kuna čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 14,4%. U odnosu na planirane, ovi prihodi ostvareni su za 1,8% više.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U 2021. GODINI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Grafikon 1. Struktura ostvarenja prihoda poslovanja u 2021. godini prema ekonomskoj klasifikaciji

Prihod od poreza na dobit u 2021. godini ostvaren je u iznosu od **7,9 milijardi kuna što čini smanjenje od 14,9% u odnosu na prethodnu godinu**. Prikupljeni prihod od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća tijekom 2020., budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini.

Tijekom 2021. godine **prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 57,1 milijardu kuna, što predstavlja rast od 21% u odnosu na prethodnu godinu**. Prikupljeni prihodi od PDV-a rezultat su rasta osobne potrošnje, dobre turističke potrošnje te prethodno spomenutih poreznih rasterećenja koja su u primjeni od početka 2021. godine. Naime, promet u trgovini na malo povećan je u

nominalnim iznosima 15,5% u 2021. godini, a turistička sezona bila je daleko bolja od očekivane.

Ukupni prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2021. godini ostvareni su u iznosu od 16,3 milijarde kuna ili 12,4% više na međugodišnjoj razini. U odnosu na planirani iznos, ukupni prihodi od trošarina ostvareni su za 1,8% više od plana. Ovi prihodi su pod utjecajem oporavka gospodarske aktivnosti, koji je rezultirao povećanjem intenziteta prometa i potrošnje svih trošarinskih proizvoda. Sukladno tome, svi trošarinski proizvodi u 2021. godini zabilježili su međugodišnji rast.

U 2021. godini **prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 467,1 milijun kuna, što je na međugodišnjoj razini rast od 4,8%**. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u 2021. godini iznosi 350,5 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 19,6% te je za 9,6% više od planiranog iznosa. U isto vrijeme, prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću iznose 1 milijardu kuna i ostvareni su za 4,8% više nego prethodne godine, dok je u odnosu na planirani iznos ovaj prihod ostvaren za 1,1% manje. Na ove prihodne kategorije pandemija je imala značajan utjecaj prije svega zbog mjera poduzetih u svrhu smanjenja širenja koronavirusa, kojima su u nekoliko navrata zatvorena casina, kockarnice i sl., a ova mjera imala je utjecaj na proračunske prihode i početkom 2021. godine.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu u 2021. godini ostvaren je u iznosu od 435,4 milijuna kuna, što je povećanje od 18,5% u odnosu na 2020. godinu. Ovi prihodi rastu zbog primjene novog zakonodavstva u sustavu vlastitih sredstava EU, koje je na snazi od lipnja 2021. godine.

U 2021. godini **prihodi od doprinosa iznose 25,2 milijarde kuna, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 10,9%**. Ovi prihodi ostvareni su sukladno kretanju na tržištu rada, odnosno oporavku plaća i zaposlenosti uslijed pojačane gospodarske aktivnosti.

Prihod od doprinosa za mirovinsko osiguranje ostvaren je u iznosu od 25,2 milijarde kuna i na međugodišnjoj razini raste za 11%. Prihod od doprinosa za zapošljavanje iznosio je 9,4 milijuna kuna, a ostvaren je temeljem dugovanja po osnovi uplata ovih doprinosa, budući je isti ukinut poreznom reformom koja je stupila na snagu u siječnju 2019. godine.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na korištenje sredstava iz fondova EU. U 2021. godini ukupni prihodi od pomoći **iznose 22 milijarde kuna, što je za 21% više u odnosu na prethodnu godinu.** Od toga iznosa najveći dio, odnosno 97%, čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU koji na međugodišnjoj razini rastu za 20,9%, a izravno su vezani uz projekte financirane iz fondova EU. Manji dio odnosi se na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine u 2021. godini ostvareni su u iznosu od 3,1 milijardu kuna, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine i prihoda od kamata na dane zajmove. Međugodišnji rast prihoda od imovine iznosi 1,9%, dok su u odnosu na planirane vrijednosti ovi prihodi ostvareni za 6,6% više. Prihode od financijske imovine čine prihodi od kamata (po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihodi od pozitivnih tečajnih razlika, prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihodi od dividendi te ostali prihodi od financijske imovine. Ovi prihodi u 2021. godini iznose 2 milijarde kuna, a u odnosu na prethodnu godinu smanjuju se za 6,5%.

Prihodi od dividendi ostvareni su u iznosu od 355,6 milijuna kuna, pri čemu je INA uplatila 279,2 milijuna kuna. Najveći iznos prihoda po osnovi dobiti trgovačkih društava i banaka u vlasništvu države (1,2 milijarde kuna), uplatila je Hrvatska elektroprivreda d.d. i to u iznosu od 840,6 milijuna kuna, a slijede Hrvatske šume d.o.o. s uplatom od 32,8 milijuna kuna. Prihodi od dobiti Hrvatske lutrije uplaćeni su u iznosu od 44,5 milijuna kuna. Uplata dobiti HNB-a u 2021. godini iznosila je 212,8 milijuna kuna.

Prihode od nefinancijske imovine čine prihodi od koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, naknada za korištenje nefinancijske imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine. Prihodi od nefinancijske imovine u 2021. godini iznose 903,1 milijun kuna i rastu se za čak 60,5% na međugodišnjoj razini. Osnovni razlog ovakvog rasta jest rast prihoda od koncesija i prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine.

Prihod od kamata na dane zajmove u 2021. godini iznosi 153,8 milijuna kuna. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi uplatile su Hrvatske ceste, a po osnovi Ugovora s Ministarstvom financija vezano uz financijsko restrukturiranje cestarskih društava odnosno refinanciranja njihovih obveza temeljem izdane obveznice.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2021. godini ostvareni su u iznosu od 6,2 milijarde kuna, čime bilježe međugodišnje povećanje od 59,8%. Pritom, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 851,6 milijuna kuna i na međugodišnjoj razini rastu za 30,7%. Prihodi po posebnim propisima iznose 5,3 milijarde kuna, što je čak 65,7% više u odnosu na 2020. godinu. Ovi prihodi uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i drugih proračunskih korisnika kao i uplatu Hrvatske agencije za osiguranje depozita na ime povrata sredstava plaćenih iz državnog proračuna u ranijim godinama.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga te prihodi od donacija namjenski su prihodi proračunskih korisnika, a tijekom 2021. godine ostvareni su u iznosu od 1,6 milijardi kuna te na međugodišnjoj razini rastu za 26,4%. Pritom su prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika u 2021. godini iznosili 1,2 milijarde kuna, dok su prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 400,1 milijun kuna.

Prihodi od donacija značajno rastu na međugodišnjoj razini (77,3%) zbog uplata donacija u svrhu sanacije šteta od potresa koji je krajem 2020. godine pogodio područje gradova i općina u Sisačko-moslavačkoj, Zagrebačkoj i Karlovačkoj županiji.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, a koji se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova, u 2021. godini iznose 10,8 milijardi kuna te su ostvareni 5,2% više od planiranih. Na međugodišnjoj razini ova kategorija prihoda bilježi rast od 32,3% u odnosu na 2020. godinu.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi tijekom 2021. godine prikupljeni su u iznosu od 814,9 milijuna kuna, a na međugodišnjoj razini rastu za 30,2%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine tijekom 2021. godine ostvareni su u iznosu od 673,5 milijuna kuna, a sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine te prihoda od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (zaliha). Ovi prihodi na međugodišnjoj osnovi rastu za 27%. U njihovoj strukturi, najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prijevoznih sredstava, a koji iznose 300,4 milijuna kuna. Slijede prihodi od prodaje zaliha u iznosu od 291,8 milijuna kuna te prihodi od prodaje neproizvedene imovine, odnosno zemljišta, u iznosu od 81,1 milijun kuna.

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu planirani su u iznosu od **173,3 milijarde kuna**, od čega rashodi poslovanja **164,5 milijardi kuna**, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine **8,8 milijardi kuna**.

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u 2021. godini iznosi **169,0 milijardi kuna** što čini **97,5% planiranih rashoda** za 2021. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od **161,6 milijardi kuna**, odnosno **98,2% planiranih rashoda poslovanja**, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od **7,4 milijarde kuna**, odnosno **84,6% plana**.

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2021. godini veći su za **15,5 milijardi kuna** ili 10,1% u odnosu na 2020. godinu. Navedeno povećanje je rezultat povećanih izdvajanja u sustavu zdravstva za 6,7 milijardi kuna prvenstveno radi podmirenja dijela dugovanja zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova i pomoćnog i sanitetskog materijala.

Na povećanje rashoda u 2021. godini utjecalo je i veće izvršenje ukupnih rashoda za zaposlene (uključujući i rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) za 2,0 milijarde kuna u odnosu na 2020. godinu što je rezultat pune primjene kolektivnih ugovora te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnim i javnim službama. Također, povećani su rashodi za program Mirovine i mirovinska primanja za 1,3 milijarde kuna, od čega rashodi za mirovine u iznosu 881,2 milijuna kuna radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima i prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te 469,5 milijuna kuna uslijed isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19.

Na povećanje rashoda utjecalo je i plaćanje obveza prema ugovorima za nabavu višenamjenskoga borbenog aviona u 2021. u iznosu od 2,4 milijarde kuna. Također, u 2021. godini povećano je izvršenje rashoda za kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1,5 milijardi kuna te dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u ukupnom iznosu od 371,7 milijuna

kuna. Nadalje, sredstva za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije povećana su u iznosu od 726,1 milijun kuna u odnosu na prethodnu godinu.

U 2021. godini rashodi financirani iz fondova Europske unije povećani su za 3,0 milijarde kuna u odnosu na 2020. godinu.

Najveće smanjenje rashoda u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je na rashodima za subvencije i to u iznosu od 2,2 milijarde kuna prvenstveno radi ublažavanja mjera u svrhu sprečavanje zaraze koronavirusom i s tim povezanog smanjenja broja korisnika potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19).

Tablica 3. Rashodi državnog proračuna

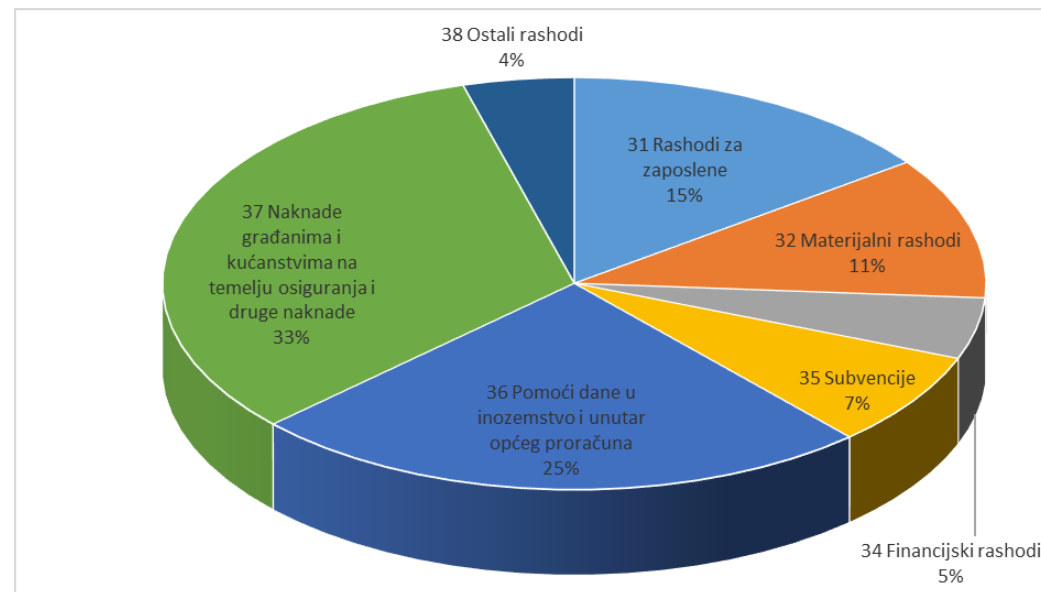
(u kunama)	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Izvršenje 2021.	Indeks 2021./2020.	Indeks 2021./P2021.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI RASHODI	153.560.417.957	173.333.745.605	169.030.402.369	110,1	97,5
3 Rashodi poslovanja	148.666.526.053	164.544.994.485	161.597.360.978	108,7	98,2
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	4.893.891.904	8.788.751.120	7.433.041.391	151,9	84,6

Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja u 2021. godini izvršeni su u iznosu od 161,6 milijardi kuna odnosno 98,2% planiranih sredstava te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 12,9 milijardi kuna.

U strukturi rashoda poslovanja najveći udio od 33% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna s udjelom od 25% te rashodi za zaposlene s udjelom od 15%.

Grafikon 2. Struktura izvršenja rashoda poslovanja u 2021. godini po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Tablica 4. Rashodi poslovanja u 2020. i 2021. godini

(u kunama)	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Izvršenje 2021.	Indeks 2021./2020.	Indeks 2021./P2021.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
3 Rashodi poslovanja	148.666.526.053	164.544.994.485	161.597.360.978	108,7	98,2
31 Rashodi za zaposlene	22.927.710.626	24.302.041.999	24.219.747.328	105,6	99,7
32 Materijalni rashodi	14.300.733.662	18.901.904.789	18.013.464.378	126,0	95,3
34 Financijski rashodi	8.650.565.873	7.786.252.945	7.765.967.949	89,8	99,7
35 Subvencije	14.244.591.194	12.165.644.751	12.009.081.259	84,3	98,7
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	30.624.045.434	40.837.230.984	39.852.571.747	130,1	97,6
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	51.421.759.019	52.802.676.648	52.688.386.627	102,5	99,8
38 Ostali rashodi	6.497.120.244	7.749.242.369	7.048.141.690	108,5	91,0

Rashodi za zaposlene u 2021. godini izvršeni su u iznosu od **24,2 milijarde kuna** što predstavlja 99,7% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na prethodnu godinu povećani su za 5,6% odnosno 1,3 milijarde kuna.

Rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, koji se od 2020. godine iskazuju u okviru skupine 36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2021. izvršeni su u iznosu od 9,3 milijarde kuna.

Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti su u 2021. izvršeni u iznosu od **33,5 milijardi kuna**, što je 99,8% planiranog iznosa te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 2,0 milijarde kuna odnosno 6,5%. Navedeno povećanje je najvećim dijelom rezultat pune primjene kolektivnih ugovora te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnim i javnim službama.

Materijalni rashodi u 2021. godini izvršeni su u iznosu od **18,0 milijardi kuna** što predstavlja 95,3% planiranih sredstava. U odnosu na 2020. godinu povećani su za 3,7 milijardi kuna odnosno 26,0% prvenstveno radi povećanja materijalnih rashoda u sustavu zdravstva.

Tablica 5. Materijalni rashodi u 2020. i 2021. godini

(u kunama)		Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Izvršenje 2021.	Indeks 2021./2020.	Indeks 2021./P2021
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
32	Materijalni rashodi	14.300.733.662	18.901.904.789	18.013.464.378	126,0	95,3
321	Naknade troškova zaposlenima	1.092.408.027	1.179.115.618	1.082.810.371	99,1	91,8
322	Rashodi za materijal i energiju	5.744.569.114	8.624.056.435	8.709.370.462	151,6	101,0
323	Rashodi za usluge	6.692.983.509	7.910.379.235	7.151.418.150	106,8	90,4
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	41.483.056	73.427.392	50.085.096	120,7	68,2
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	729.289.956	1.114.926.109	1.019.780.300	139,8	91,5

Financijski rashodi u 2021. godini izvršeni su u iznosu od **7,8 milijardi kuna** što predstavlja 99,7% planiranih rashoda za 2021. godinu te su u odnosu na 2020. godinu manji za 884,6 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije u 2021. godini izvršeni su u iznosu od **12,0 milijardi kuna** što predstavlja 98,7% planiranih sredstava.

Najznačajniji iznos subvencija u 2021. godini isplaćen je **unutar resora Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike** s pozicija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje unutar programa **Aktivna politika tržišta rada** u iznosu od **5,4 milijarde kuna**. U okviru navedenog programa isplaćuju se potpore za očuvanje radnih mjesta i to na pozicijama projekta Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) u iznosu od 2,4 milijarde kuna te projekta REACT-EU za potpore za očuvanje radnih mjesta i skraćivanje radnog vremena, inicijativa za oporavak od korona krize u iznosu od 2,2 milijarde kuna. Potpore za očuvanje radnih mjesta i skraćivanje radnog vremena osim na ovoj skupini rashoda, planiraju se i izvršavaju i na ostalim skupinama rashoda. Za iste je u 2021. godini ukupno izdvojeno 4,8 milijardi kuna, od čega je 2,3 milijarde kuna na teret Europskog socijalnog fonda.

Subvencije u poljoprivredi izvršene su u iznosu od **4,8 milijardi kuna**. Za **izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda** izdvojeno je **3,3 milijarde kuna** od čega je 2,7 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 534,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Za program ruralnog razvoja u 2021. godini plaćeno je 1,4 milijarde kuna od čega 1,1 milijarda kuna iz fondova Europske unije i 226,5 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava. Program Ruralni razvoj, osim na ovoj skupini rashoda, planira se i izvršava i na ostalim skupinama rashoda i izdataka. Za iste je u 2021. godine ukupno izdvojeno 3,2 milijarde kuna, od čega je 2,7 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije, a 497,0 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava.

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture izvršene su u iznosu od **952,3 milijuna kuna**. Za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija utrošeno je 359,0 milijuna kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj) utrošeno 299,0 milijuna kuna. Nadalje, za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) doznačeno je 103,3 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u 2021. godini u iznosu od **39,9 milijardi kuna**, odnosno 97,6% planiranih sredstava.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama** koji su u 2021. godini izvršeni u ukupnom iznosu od **9,3 milijarde kuna**. S pozicije **Transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno **6,8 milijardi kuna**. Navedeni iznos uključuje i dio dodatnih sredstva za podmirenje dijela dugovanja bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska, bolničkih zdravstvenih ustanova kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal. Osim s pozicije Transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2021. godini doznačeno je i 822,1 milijuna kuna od čega 744,5 milijuna kuna temeljem odluka Vlade Republike Hrvatske za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala te 77,6 milijuna kuna za provedbu Odluke Vlade Republike Hrvatske za isplatu iznosa uvećanja plaća za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Za **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije** izdvojeno je **4,7 milijardi kuna**. U 2021. godini za pripadajući dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o. , Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. doznačeno je 2,9 milijardi kuna. Za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza izdvojeno je 970,5 milijuna kuna.

Za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno je **2,0 milijarde kuna** dok je **2,0 milijarde kuna** izdvojeno za **kompensacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave** sukladno članku 28. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2021. godinu te 40,8 milijuna kuna sukladno članku 15. stavku 2. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Za obavljanje poslova ureda državne uprave u županijama u 2021. godini izdvojeno je 309,0 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u 2021. godini izvršene su u iznosu od **52,7 milijardi kuna**, što predstavlja 99,8% planiranih sredstava, a u usporedbi s 2020. godinom povećane su za 1,3 milijarde kuna odnosno 2,5%.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **program Mirovine i mirovinska primanja** koji je izvršen u iznosu od **43,5 milijardi kuna** od čega su rashodi za mirovine u 2021. godine izvršeni u iznosu od 43,0 milijarde kuna. Iz izvora financiranja 11 Opći prihodi i primici rashodi za mirovine izvršeni su u iznosu od 18,3 milijarde kuna od čega se na mirovine ostvarene prema posebnim propisima odnosi 6,3 milijarde kuna, a na mirovine ostvarene prema općem propisu 12,0 milijardi kuna. Rashodi za mirovine financirani iz izvora 21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje iznose 24,8 milijardi kuna. Dodatno je unutar navedenog programa u 2021. godini isplaćeno jednokratno novčano primanje korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 u iznosu od 469,5 milijuna kuna.

Za **program Mirovine i mirovinska primanja** izdvojeno je **1,3 milijarde kuna** više u odnosu na 2020. godinu od čega se 881,2 milijuna kuna odnosi na porast rashoda za mirovine radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2021. za 0,56% i od 1. srpnja 2021. godine za 2,46%, prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2020. godine. Preostali iznos povećanja odnosi se na spomenutu isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovina radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od **3,0 milijarde kuna** i to najvećim dijelom za isplatu **osobne invalidnine 699,7 milijuna kuna**, za **doplatak za pomoć u njegu 599,0 milijuna kuna**, **zajamčene minimalne naknade 365,1 milijun kuna**, **jednokratne naknade 208,0 milijuna kuna** te za **status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja 328,0 milijuna kuna**. Rashodi za isplatu nacionalne naknade za starije osobe koja se prema Zakonu o nacionalnoj naknadi za starije osobe (Narodne novine, br. 62/20) isplaćuje od 1. siječnja 2021. izvršeni su u iznosu od 44,8 milijuna

kuna. Naknade u socijalnoj skrbi u odnosu na prethodnu godinu povećane su za 280,0 milijuna kuna prvenstveno radi povećane isplate jednokratnih naknada u iznosu od 132,4 milijuna kuna radi isplate naknada podnositeljima zahtjeva na potresom pogođenim područjima Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije i Karlovačke županije i isplate nacionalne naknade za starije osobe te povećanja broja korisnika naknada u socijalnoj skrbi (korisnika osobne invalidnine i doplatka za pomoć i njegu).

Naknade za nezaposlene u 2021. godini izvršene su u iznosu od **843,2 milijuna kuna** što je smanjenje od 314,3 milijuna kuna u odnosu na 2020. godinu radi smanjenog broja korisnika novčane naknade. Za aktivnu politiku tržišta rada, unutar ove skupine rashoda, izvršeno je 452,9 milijuna kuna od čega za potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID – 19) za isplatu doprinosa (Mirovinsko osiguranje - II stup) 222,9 milijuna kuna (tablica br. XX) i izdvajanja za olakšice i poticaje zapošljavanja osoba s invaliditetom u iznosu od 125,2 milijuna kuna.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od **1,3 milijarde kuna** dok je za **dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete** izdvojeno **1,8 milijardi kuna**. U odnosu na prethodnu godinu izdvajanja za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete bilježe povećanje od 89,4 milijuna kuna što je rezultat Izmjena Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama koje su stupile na snagu 1. travnja 2020., a kojim je povećan maksimalni iznos naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje, sa 120% proračunske osnovice mjesečno (3.991,20 kuna) na 170% proračunske osnovice (5.654,20 kuna). Također, smanjeno je i razdoblje trajanja prethodnog osiguranja (staž) zaposlenog ili samozaposlenog roditelja kao uvjeta za ostvarivanje toga prava.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od **223,3 milijuna kuna** što je u odnosu na prošlu godinu više za 90,2 milijuna kuna.

U 2021. godini **ostali rashodi, koji uključuju rashode za tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta i kapitalne pomoći**, izvršeni su u iznosu od **7,0 milijardi kuna** što čini 91,0% planiranih sredstava za 2021. godinu. U usporedbi s prethodnom godinom ostali rashodi su povećani za 551,0 milijun kuna odnosno 8,5%. Najznačajniji ostali rashodi u 2021. godini izvršeni su u okviru Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i to u iznosu od 1,6 milijardi kuna. U okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. za program Jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz učinkovito korištenje EU sredstava iz fondova Europske unije dodijeljeno je ukupno 1,1 milijarda kuna malim i srednjim poduzetnicima. Nadalje, u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. za program Gospodarenje otpadom utrošeno je 451,6 milijuna kuna od čega je 446,3 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije.

Na pozicijama **Ministarstva poljoprivrede** unutar ove kategorije rashoda izvršeno je **1,5 milijardi kuna**. Za **program Ruralni razvoj** izdvojeno je **1,1 milijardu kuna** od čega je 923,4 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 166,1 milijun kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Nadalje, unutar ove kategorije rashoda za **program Ribarstvo** u 2021. godini izdvojeno je 199,9 milijuna kuna, od čega je 149,5 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 50,4 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Ukupno je za program Ribarstvo na svim skupinama rashoda u 2021. godini izdvojeno 331,6 milijuna kuna. Također, u okviru razdjela Ministarstva poljoprivrede je za aktivnost Programi pomoći sektoru govedarstva i svinjogojstva izdvojeno 146,0 milijuna kuna.

Na pozicijama **Ministarstva znanosti i obrazovanja** unutar ove kategorije rashoda izvršeno je **593,6 milijuna kuna**, od čega **187,2 milijuna kuna za program Ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost** (Projektno financiranje znanstvene djelatnosti 97,5 milijuna kuna, Program doktoranada i poslijedoktoranada Hrvatske zaklade za znanost 71,7 milijuna kuna), 157,5 milijuna kuna za program Visokog obrazovanja u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te 142,3 milijuna kuna za program Razvoj odgojno obrazovnog sustava.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2021. godini izvršeni su u iznosu od **7,4 milijarde kuna** odnosno 84,6% plana, a u usporedbi s prethodnom godinom povećani

su za 2,5 milijardi kuna odnosno 51,9% prvenstveno radi povećanih izdvajanja za vojnu opremu.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od **6,1 milijardu kuna** odnosi se na **rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine**, od čega za:

- postrojenje i opremu 4,0 milijarde kuna i to prvenstveno unutar razdjela Ministarstva obrane za plaćanje obveze prema ugovoru za nabavu višenamjenskog borbenog aviona u iznosu od 2,4 milijarde kuna,
- građevinske objekte 1,4 milijarde kuna (kapitalna ulaganja na sveučilištima i veleučilištima i javnim institutima u Republici Hrvatskoj, kod Kliničkog bolničkog centra Rijeka te kod Lučke uprave Rijeka) te
- prijevozna sredstva 427,4 milijuna kuna (od čega 244,2 milijuna kuna za modernizaciju vozila vatrogasnih postrojbi RH).

Nadalje, za rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini utrošeno je 684,9 milijuna kuna od čega 545,5 milijuna kuna za dodatna ulaganja na građevinskim objektima.

Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (strateške zalihe) utrošeni su u iznosu od 511,0 milijuna kuna od čega 279,1 milijun kuna unutar pozicija Agencije za ugljikovodike za formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnim derivatima te 231,8 milijuna kuna unutar pozicija Ravnateljstva za robne zalihe radi nabave nedostajućih količina strateških robnih zaliha, zaštitne opreme potrebne za borbu protiv koronavirusa (COVID -19) te nabave kontejnera, mobilnih kućica i ostalih prehrambenih i neprehrambenih roba za potrebe stanovništva stradalog u potresu na području Sisačko - moslavačke županije.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Tablica 6. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Izvori financiranja (u kunama)	Izvršenje 2021.
UKUPNO	169.030.402.369
1 Opći prihodi i primici	105.770.517.449
2 Doprinosi	25.240.268.169
3 Vlastiti prihodi	1.134.757.460
4 Prihodi za posebne namjene	14.435.421.128
5 Pomoći	21.464.577.520
6 Donacije	159.083.362
7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s nasloga osiguranja	274.289.207
8 Namjenski primici	551.488.073

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od **169,0 milijardi kuna** u 2021. godini, najveći iznos od 105,8 milijardi kuna financirano je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 25,2 milijarde kuna.

Rashodi financirani iz **izvora Prihodi za posebne namjene** izvršeni su u iznosu od **14,4 milijarde kuna**. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 13,8 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 568,2 milijuna kuna rashoda.

U 2021. godini iz **izvora Pomoći** financirano je **21,5 milijardi kuna** rashoda, od čega je 20,9 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski socijalni fond 4,9 milijardi kuna, Europski fond za regionalni razvoj 5,5 milijardi kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 2,7 milijardi kuna, Kohezijski fond 3,5 milijardi kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 2,8 milijardi kuna, itd.).

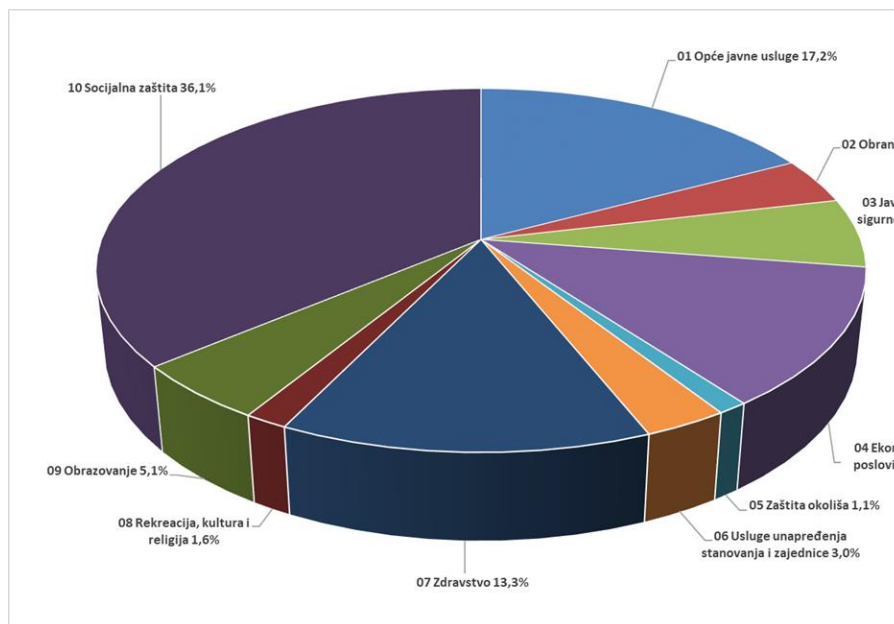
Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 1,1 milijardu kuna od čega najveći iznos od 1,0 milijarde kuna se odnosi na Program jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U 2021. godini najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 36,1%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 17,2%.

Grafikon 3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

IZVRŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatska agencija za osiguranje depozita
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Hrvatske autoceste
- Hrvatske ceste
- Hrvatske vode
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- HŽ Infrastruktura
- HŽ Putnički prijevoz

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u 2021. godini ostvareni su u iznosu od 49,0 milijardi kuna, dok su ukupni rashodi iznosili 48,5 milijardi kuna.

Ukupni višak izvanproračunskih korisnika ostvaren je u iznosu od 463,5 milijuna kuna.

UKUPNI MANJAK / VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

U 2021. godini ukupni manjak općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji računskog plana zabilježen je u iznosu od 15,8 milijardi kuna ili 3,7% BDP-a, pri čemu je manjak državnog proračuna iznosio 15 milijardi kuna ili 3,5% BDP-a, a manjak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 1,3 milijarde kuna ili 0,3% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna ostvarili su višak od 463,5 milijuna kuna ili 0,1% BDP-a.

Tablica 7. Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna i ESA 2010 metodologija

(u kunama)	2020.	Plan 2021.	2021.
Manjak/višak državnog proračuna	-21.981.958.586	-19.714.768.271	-14.966.788.214
% BDP-a	-5,8	-4,6	-3,5
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	-179.061.799	698.490.824	463.477.060
% BDP-a	0,0	0,2	0,1
Manjak/višak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih izvanproračunskih korisnika	-3.229.296.896	-2.680.862.161	-1.346.572.688
% BDP-a	-0,9	-0,6	-0,3
MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA, nacionalna metodologija	-25.390.317.280	-21.697.139.608	-15.849.883.842
% BDP-a	-6,7	-5,0	-3,7
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija	-2.319.899.870	2.843.907.971	3.411.816.939
% BDP-a	-0,6	0,7	0,8
MANJAK/VIŠAK OPĆE DRŽAVE, ESA 2010 metodologija	-27.710.217.151	-18.853.231.636	-12.438.066.903
% BDP-a	-7,3	-4,4	-2,9

Manjak/višak općeg proračuna iskazan prema nacionalnoj metodologiji računskog plana razlikuje se od manjka/viška proračuna opće države koji se iskazuje prema statističkoj metodologiji Europske unije (ESA 2010). Opća država je institucionalni sektor koji se u Republici Hrvatskoj s obzirom na Ustavom Republike Hrvatske utvrđeno ustrojstvo države sastoji od podsektora središnje države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Drugim riječima, obuhvat sektora opće države prema metodologiji ESA 2010 obuhvaća državni proračun, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

izvanproračunske korisnike iz I. i II. skupine te fondove socijalnog osiguranja. Osim toga, na manjak/višak sektora opće države i javni dug utječu i određene specifičnosti utvrđene metodologijom ESA 2010, kao što su, primjerice, transakcije i stanja jedinica koje nisu razvrstane u sektor opće države te ugovorene obveze u okviru kojih je država na sebe preuzela rizike. Za službeni izračun manjka/viška sektora opće države nadležan je Državni zavod za statistiku, a za izračun javnog duga Hrvatska narodna banka.

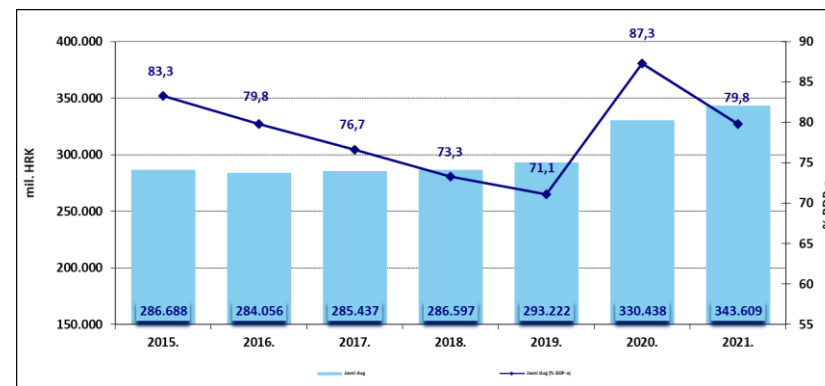
Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2022., u 2021. godini ostvaren je manjak proračuna opće države u iznosu od 12,4 milijarde kuna ili 2,9% BDP-a, pri čemu je najviše pridonio manjak državnog proračuna, koji je smanjen za visokih 7 milijardi kuna ili 2,3 postotna boda BDP-a. Razlog tome jest snažan rast poreznih prihoda i doprinosa, uslijed oporavka osobne potrošnje i turističke aktivnosti, kao i povoljnih kretanja na tržištu rada odnosno rasta plaća i zaposlenosti. Smanjenje isplaćenih potpora gospodarstvu vezanih uz pandemiju koronavirusa u velikoj je mjeri ublažilo rast rashodne strane proračuna kao i smanjeni rashodi za kamate kao posljedica povoljnih uvjeta financiranja na tržištu kapitala. U 2021. zabilježen je i pad investicija od 3,5%. S druge strane, na manjak proračuna opće države utjecali su i kapitalni transferi po osnovi preuzimanja duga i kapitalnih injekcija, otpisi stanovništvu i ostalim pravnim osobama kao i obveze za subvencioniranje stambenih kredita. Promatrano po podsektorima, središnja država je ostvarila manjak od 3% BDP-a, lokalna država od 0,3% BDP-a dok su fondovi socijalne sigurnosti imali višak od 0,4% BDP-a.

Prema podacima Hrvatske narodne banke, javni dug je krajem 2021. godine iznosio **343,6 milijardi kuna, odnosno 79,8% BDP-a. Pritom je njegov udio u BDP-u smanjen za 7,5 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu.** Ovakva pozitivna kretanja javnog duga, nakon povijesno visokog rasta udjela javnog duga u BDP-u u 2020. godini od 16,2 postotna boda, posljedica je rasta gospodarske aktivnosti i snažnog oporavka cjelokupnog hrvatskog gospodarstva nakon krize uzrokovane pandemijom koronavirusa. Nominalni javni dug je u 2021. u odnosu na 2020. godinu veći za 13,2 milijarde kuna. Ovakvo povećanje javnog duga prvenstveno je posljedica manjka proračuna opće države te posljedično potrebe za

njegovim financiranjem, koji je u 2021. godini iznosio 12,4 milijarde kuna. Na razliku nominalnog javnog duga u 2021. u odnosu na 2020. godinu utječe i aprecijacija tečaja kune u odnosu na euro te u manjoj mjeri deprecijacija kune u odnosu na dolar. Naime, tečaj kune u odnosu na euro na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 7,5172, dok je na dan 31. prosinca 2020. tečaj bio 7,5369, što predstavlja aprecijaciju od 0,26%. Tečaj kune u odnosu na dolar na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 6,6435, dok je na dan 31. prosinca 2020. bio 6,1390, što predstavlja deprecijaciju od 8,22%. Promjena udjela eurskog i dolarskog javnog duga u ukupnom javnom dugu te promjena tečaja kune u odnosu na euro i dolar pozitivno utječu na nominalni javni dug u iznosu od 600 milijuna kuna. Ostatak promjene nominalnog javnog duga u 2021. od 1,3 milijarde kuna odnosi se na promjenu depozita jedinica središnje države proizašlih iz većeg zaduživanja kako bi se iskoristili povoljni uvjeti na financijskom tržištu u vidu povijesno niskih kamatnih stopa, kao i određenih manjih statičkih odstupanja.

Bez obzira na snažan pad gospodarske aktivnosti u 2020. te nastavku neizvjesnosti u 2021. godini, u okruženju visoke razine likvidnosti i niskih kamatnih stopa i dalje su zadržani pozitivni trendovi prilikom zaduživanja na domaćem i međunarodnom financijskom tržištu. Tom pozitivnom trendu doprinio je i ulazak Republike Hrvatske u ERM II, kao i očekivani ulazak u europodručje 2023. godine. U 2021. godini ostvarene su tri primarne emisije obveznica, jedne na domaćem, a dvije na inozemnom financijskom tržištu. Na navedenim emisijama obveznica ostvarene su povijesno niske razine kamatnih stopa i dužine ročnosti po kojima se Republika Hrvatska zadužila, što je pokazatelj povjerenja domaćih i međunarodnih investitora u fiskalnu i gospodarsku politiku Republike Hrvatske. Na inozemnom obvezničkom tržištu Republika Hrvatska je izdala dvije obveznice s povijesno niskim kamatnim stopama i dužinama ročnosti, pri čemu obveznica s dospeljećem od 12 godina ima kuponsku kamatnu stopu od 1,125%, dok obveznica s dospeljećem od 20 godina ima kuponsku kamatnu stopu od 1,750%.

Grafikon 4. Kretanje javnog duga 2015. – 2021.

Uslijed snažnog gospodarskog pada na razini čitave EU uzrokovanog pandemijom koronavirusa, Vijeće EU je u ožujku 2020. odobrilo punu fleksibilnost Pakta o stabilnosti i rastu, odnosno primjenu opće klauzule o odstupanju (*'general escape clause'*) od proračunskih pravila definiranih Paktom o stabilnosti i rastu. **Time je državama članicama dana mogućnost da u većoj mjeri pruže fiskalne poticaje svojim gospodarstvima kako bi se ublažili postojeći negativni utjecaji krize i osigurao što skoriji oporavak.** Na nacionalnoj razini, **Zakon o fiskalnoj odgovornosti također omogućuje privremeno odgađanje primjene fiskalnih pravila u slučaju izvanrednih okolnosti, sukladno pravilima EU.** U skladu s preporukom Povjerenstva za fiskalnu politiku, Vlada Republike Hrvatske je 3. travnja 2020. donijela Odluku o privremenom odgađanju primjene fiskalnih pravila iz članaka 6., 7. i 8. Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Nadalje, u Specifičnim preporukama EK iz srpnja 2020., Republici Hrvatskoj je u 2021. godini preporučeno poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi se učinkovito odgovorilo na pandemiju, održalo gospodarstvo i pružila potpora oporavku.